

Με την προτεινόμενη ρύθμιση η Ομοσπονδία μας επιχειρεί να αναδείξει την αναγκαιότητα της αναγνώρισης συγκεκριμένων μορφών καρκίνων ως επαγγελματική ασθένεια στον κλάδο των εργαζομένων του Πυροσβεστικού Σώματος, με στόχο ξεκάθαρο να δημιουργηθεί, ένα θεσμικό, νομικό πλαίσιο προστασίας και εξασφάλισης τόσο του εργαζόμενου όσο και των μελών της οικογενείας του σε περίπτωση θανάτου του.

Αποδεδειγμένα οι εργαζόμενοι στο Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδας, ασχολούνται κατά κύριο λόγο με ένα λειτούργημα, το οποίο περικλείει σοβαρούς κινδύνους τόσο για την σωματική όσο και για την ψυχική τους υγεία.

Οι πυροσβέστες μας είναι επιφορτισμένοι να φέρουν εις πέρας επικίνδυνες αποστολές για την προστασία και την διάσωση των ανθρώπων, των περιουσιών τους ως και του φυσικού μας πλούτου, χρησιμοποιώντας έναν σύνθετο και βαρύ εξοπλισμό, εργαζόμενοι κάτω από ακραίες αντίξοες και ανθυγιεινές καιρικές και άλλες συνθήκες, που τους οδηγούν συχνά στα όρια των σωματικών και ψυχικών τους αντοχών και δυνάμεων.

Η Υπηρεσία ως εργοδότης θα πρέπει να μεριμνεί τόσο για τα ενδεικνυόμενα μέτρα προστασία της υγείας των πυροσβεστών όσο και για την επιτήρηση και την προαγωγή της υγείας τους έτσι ώστε να αποφεύγονται τα εργατικά ατυχήματα και οι επαγγελματικές ασθένειες.

Με συχνότερη αιτία νοσηρότητας και θνησιμότητας στους πυροσβέστες, την εμφάνιση μορφών καρκίνου, τα καρδιαγγειακά νοσήματα και την διαρκή έκθεση σε κινδύνους (φυσικούς, χημικούς, βιολογικούς, εργονομικούς μηχανολογικούς- ηλεκτρολογικούς, ψυχοκοινωνικούς) για την σωματική και ψυχική υγεία τους θα έπρεπε να θεωρείται αυτονόητο πως το Πυροσβεστικό Σώμα πρέπει να διαφοροποιείται αισθητά από τις υπόλοιπες Δημόσιες Υπηρεσίες λόγω της πασιφανούς επικινδυνότητας αλλά και της ιδιαίτερα υψηλά ανθυγιεινής φύσης του επαγγέλματός μας.

Ως εκ τούτου οι επικίνδυνες και ανθυγιεινές αυτές συνθήκες εργασίας θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπ' όψιν για την ισχυροποίηση του πλαισίου που διέπει την κάλυψη των πυροσβεστών με σαφή, συγκεκριμένα – ενισχυμένα ωφελήματα που να ανταποκρίνονται σε τεράστιο βαθμό στους κινδύνους υγείας που διατρέχουν το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος.

Το περιβάλλον εργασίας του πυροσβέστη είναι ιδιαίτερα επιβλαβές με παρουσία ρυπαντών που ποικίλουν ανάλογα με την περιοχή ύπαρξης.

Αυτοί οι ρυπαντές (μονοξειδίου του άνθρακα, διοξείδιο του αζώτου, θειούχες ενώσεις, ανόργανες θεϊκές ενώσεις, όπως υδροχλώριο, οργανικές χημικές ενώσεις όπως το βενζόλιο και η ακρολεΐνη, υδρογονάνθρακες, διοξίνες, βαρέα μέταλλα όπως μόλυβδος και άλλα, βαίνουν διαρκώς αυξανόμενοι και ανευρίσκονται συχνότατα σε εστίες πυρόσβεσης και σε τεράστιες συγκεντρώσεις.

Το γεγονός αυτό αποδεικνύει σαφώς και χωρίς αμφισβήτηση την έκθεση του πυροσβέστη στον κίνδυνο να εισπνεύσει ρυπαντές αλλά και το πόσο ευάλωτος είναι στην βλαπτικότητα των ουσιών αυτών) π.χ. καρκινογένεση, χημική βρογχίτιδα, αιματολογικές δυσκρασίες, επιπεφυκίτιδα χημικού τύπου, κερατοπάθειες από αλλότρια σώματα κ.α.

Συχνότερη απειλή δε σε αστικού τύπου συμβάντος, αποτελεί το μονοξείδιο του άνθρακα το οποίο λόγω της τοξικότητάς του και των ιδιοτήτων του, αποκαλείται ο σιωπηλός δολοφόνος των Πυροσβεστών.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.) μέσω της διεθνούς Υπηρεσίας για την έρευνα του καρκίνου (IARC) που είναι ο αρμόδιος φορέας ταξινόμησης καρκινογόνων παραγόντων, κατέταξε το επάγγελμα του πυροσβέστη στην κατηγορία Group 1 «Καρκινογόνα για τον άνθρωπο» δηλαδή την υψηλότερη κατηγορία καρκινογόνων, με βάση επαρκή στοιχεία ότι η επαγγελματική έκθεση ως πυροσβέστης προκαλεί καρκίνο στον άνθρωπο.

Το Group 1 εμπεριέχει παράγοντες και επαγγελματικές εκθέσεις για τις οποίες υπάρχει επαρκής επιστημονική απόδειξη ότι προκαλούν καρκίνο στον άνθρωπο.

Συγκεκριμένα για τους Πυροσβέστες:

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (μέσω IARC) κατέληξε ότι η επαγγελματική έκθεση ως πυροσβέστης είναι καρκινογόνα και ότι έχει σχέση με συγκεκριμένους τύπους καρκίνου και ειδικότερα:

- Καρκίνο του πνεύμονα.
- Καρκίνο του εγκεφάλου.
- Λευχαιμίες.
- Λεμφώματος Hodgkin & non – Hodgkin.
- Καρκίνο νεφρού και ουροδόχου κύστης.
- Καρκίνο παχέος εντέρου.
- Καρκίνο προστάτη.
- Καρκίνο όρχεων.
- Μελάνωμα και άλλοι καρκίνοι δέρματος.
- Πολλαπλό μυέλωμα.
- Μεσοθυλώματα.

Οι ανωτέρω αυτοί τύποι καρκίνου συνδέονται επιστημονικά με:

- ✓ Έκθεση σε καρκινογόνες ουσίες καύσης.
- ✓ Σωματίδια καπνού και τοξικά αέρια.
- ✓ PFAS και άλλες χημικές ουσίες από εξοπλισμό και αφρό πυρόσβεσης.
- ✓ Μακροχρόνια σωρευτική έκθεση και όχι από ένα μεμονωμένο συμβάν.

Ενδεικτικές μορφές καρκινογόνων ουσιών που συναντά ο πυροσβέστης στην εργασιακή του καθημερινότητα:

- Πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες.
- Βενζόλιο.
- Φορμαλδεΐδη.
- Διοξίνες.
- Βαρέα μέταλλα.
- Καπνός πλαστικών και συνθετικών υλικών.
- Χημικές ουσίες (δερματική εισρόφηση από στολές, εξοπλισμό και αφρό πυρόσβεσης).
- Χλωροκυάνιο.
- Υδρόθειο.
- Επιχλωρυδρίνη.
- Μονοξείδιο του άνθρακα.
- Διοξείδιο του αζώτου.
- Θειούχες ενώσεις.
- Ανόργανες θειικές ενώσεις (υδροχλώριο).
- Πυρένιο.
- Βουταδιένη
- Και πολλά ακόμα.

Επί της ουσίας ο καρκίνος είναι πλέον η υπ' αριθμόν ένα αιτία θανάτου μεταξύ των πυροσβεστών. Οι πυροσβέστες έχουν 9% υψηλότερο κίνδυνο να διαγνωστούν με καρκίνο και 14% υψηλότερο να πεθάνουν. Το ποσοστό θανάτου από καρκίνο μεταξύ των πυροσβεστών που είναι κάτω των 75 ετών είναι έως και 3 φορές υψηλότερο από τον γενικό πληθυσμό.

Επιπροσθέτως οι επανειλημμένες εκθέσεις των πυροσβεστών στον καπνό μπορούν να προκαλέσουν χρόνια μη ειδική πνευμονοπάθεια καθώς και ισχαιμική νόσο της καρδιάς.

Η έκθεση σε ένα μεγάλο κατάλογο άκρως ερεθιστικών και τοξικών ουσιών για τον οργανισμό, όπως χλωροκυάνιο, υδρόθειο, επιχλωρυδρίνη κ.λ.π., αυξάνουν τον κίνδυνο χρόνιων παθήσεων που συνδέονται με το αναπνευστικό σύστημα αλλά και ολόκληρο το σώμα. Σημαντική επισήμανση δε, μέσω στατιστικής μελέτης, ότι οι πυροσβεστικοί υπάλληλοι που εξέρχονται από την υπηρεσία τους έχουν χρόνο ζωής πέντε (5) έως επτά (7) χρόνια λιγότερο κατά μέσο όρο αντίστοιχα από τους άλλους κλάδους παγκοσμίως.

Είναι πλέον δεδομένη η ευαισθητοποίηση όλων των χωρών – κρατών παγκοσμίως για το συγκεκριμένο θέμα που η μια Κυβέρνηση μετά την άλλη, αναγνωρίζουν την εργασία του πυροσβέστη ως αποδεδειγμένα και αδιαμφισβήτητα καρκινογόνα και κατ' επέκταση την αναγνώριση συγκεκριμένων μορφών καρκίνου ως επαγγελματική ασθένεια.

Πρόσφατο και τρανταχτό παράδειγμα η απόφαση της Κυβέρνησης των Η.Π.Α. και με έγκριση του Προέδρου Ντόναλντ Τραμπ να αναγνωρίσει την νόσο του καρκίνου ως επαγγελματική ασθένεια των Αμερικάνων συναδέλφων σε άνω των σαράντα (40) Πολιτειών μέσω του νόμου Honoring our Falling Heroes Act.

Στον Καναδά επίσης έχει αναγνωριστεί ο καρκίνος ως επαγγελματική ασθένεια και χαρακτηρίζεται ως «θάνατος εν ώρα καθήκοντος». Χαρακτηριστικά στην Πολιτεία της Αλμπέρτα έχουν αναγνωριστεί είκοσι (20) τύποι καρκίνου, στην Πολιτεία του Οντάριο δεκαεννέα (19), του Κεμπέκ εννέα (9), στην Πολιτεία Βρετανικής Κολομβίας δεκαοκτώ (18). Εξίσου και στην Αυστραλία.

Πλέον και στις χώρες της Ευρώπης έχει αρχίσει να αλλάζει η εικόνα, με τις Ισλανδία, Πολωνία, Νορβηγία και εσχάτως την Γαλλία και το Βέλγιο, να έχουν αναγνωρίσει ή να βρίσκονται σε διαδικασία θεσμοθέτησης της αναγνωρισιμότητας μορφών καρκίνου ως επαγγελματική νόσο των πυροσβεστών.

Δεδομένη η εξέλιξη της ευρωπαϊκής πολιτικής περί επαγγελματικών ασθενειών προς την κατεύθυνση διεύρυνσης και ενημέρωσης των εθνικών πλαισίων, των χωρών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνοδευόμενη δε από αυστηρή σύσταση προς αυτά για διεύρυνση του καταλόγου και για αναγνώριση των επαγγελματικών ασθενειών των πυροσβεστών.

Η έννοια του εργατικού ατυχήματος/δυστυχήματος και της επαγγελματικής ασθένειας στο Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδας, δεν υπάρχει δυστυχώς τόσο στον Δημοσιοϋπαλληλικό κώδικα όσο και στον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος (Κ.Ε.Υ.Π.Σ.) Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθ. 210/16.6.1992 ΦΕΚ – 99Α'.

Αυτό από μόνο του συντελεί στο να υπάρχει στο Πυροσβεστικό Σώμα μια αποκαρδιωτική εικόνα αφού όλες οι προαναφερόμενες επιπτώσεις στο προσωπικό, αντιμετωπίζονται ως κοινές ασθένειες. Ως αποτέλεσμα οι υπάλληλοι δεν τυγχάνουν ειδικής μεταχείρισης όπως απαιτούν οι συνθήκες για την αποκατάσταση της υγείας τους, όπως αυτό προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία για τον ιδιωτικό τομέα και φυσικά να μην υπάρχει καταγραφή των εργατικών ατυχημάτων/δυστυχημάτων και ασθενειών.

Τούτων δοθέντων των στοιχείων, η Ομοσπονδία μας (Π.Ο.Ε.Υ.Π.Σ.) καταθέτει την κάτωθι πρόταση Νόμου.

«Αναγνώριση μορφών καρκίνου ως επαγγελματικών ασθενειών των πυροσβεστών και μέριμνα υπέρ των οικογενειών τους».

- Άρθρο 1 - Σκοπός του παρόντος νόμου είναι:
 - A) Η αναγνώριση συγκεκριμένων μορφών καρκίνου ως επαγγελματικών ασθενειών που συνδέονται αιτιωδώς με την άσκηση του πυροσβεστικού έργου.
 - B) Η θεσμοθέτηση τεκμηρίων αιτιωδώς συνάφειας μεταξύ υπηρεσίας και νόσου.
 - Γ) Η προστασία και στήριξη των οικογενειών των πυροσβεστών που απεβίωσαν λόγω καρκίνου.
- Άρθρο 2 - Πεδίο εφαρμογής – Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε:
 - 1. Μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό.
 - 2. Συμβασιούχους πυροσβέστες.
 - 3. Εθελοντές πυροσβέστες.
 - 4. Προσωπικό που έχει υπηρετήσει σε επιχειρησιακές ή υποστηρικτικές θέσεις σε καπνό, τοξικές ουσίες και επικίνδυνα βλαπτικά υλικά.
 - 5. Πυροσβέστες με υπηρεσία τουλάχιστον πέντε (5) ετών που διαγνώστηκαν με καρκίνο έως και την διάρκεια δεκαπέντε (15) ετών, από την λήξη της ενεργούς υπηρεσίας.
- Άρθρο 3 - Καλυπτόμενες ασθένειες – Οι επαγγελματικές ασθένειες που αναγνωρίζονται είναι οι ακόλουθες μορφές καρκίνου:
 - 1) Καρκίνος του πνεύμονα.
 - 2) Μεσοθηλίωμα.
 - 3) Καρκίνος ουροδόχου κύστης.
 - 4) Λευχαιμία.
 - 5) Καρκίνος του δέρματος.
 - 6) Κακοήθες μελάνωμα.

Με κοινή υπουργική απόφαση δύναται να επικαιροποιείται η ανωτέρω λίστα βάσει νεότερων επιστημονικών δεδομένων.

- Άρθρο 4 - Τεκμήριο αιτιώδους συνάφειας:
 - 1. Εφόσον ο πυροσβέστης διαγνωστεί με ασθένεια του Άρθρου 3 και αποβιώσει εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος από τη διάγνωση τεκμαίρεται ότι θάνατος επήλθε συνεπεία της υπηρεσίας.
 - 2. Δεν απαιτείται απόδειξη συγκεκριμένου περιστατικού ή γεγονότος έκθεσης. Το βάρος απόδειξης περί μη συνάφειας φέρει η Διοίκηση.
 - 3. Το τεκμήριο δύναται να ανατραπεί μόνο εφόσον αποδειχθεί με σαφή και επαρκή στοιχεία ότι η ασθένεια οφείλεται αποκλειστικά σε μη επαγγελματικούς παράγοντες.

➤ Άρθρο 5 - Παροχές και δικαιώματα παθόντων πυροσβεστών και των οικογενειών αυτών:

Οι οικογένειες των πυροσβεστών που υπάγονται στο Άρθρο 4 δικαιούνται:

Α) Οικονομικές παροχές – ωφελήματα:

- 1) Εφάπαξ οικονομική ενίσχυση (όπως οριστεί) χωρίς χρονοβόρες δικαστικές ή υπηρεσιακές διαδικασίες.
- 2) Κάλυψη εξόδων κηδείας.

Β) Συνταξιοδοτικές παροχές – ωφελήματα λόγω θανάτου ή μόνιμης ολοκληρωτικής αναπηρίας εν ώρα υπηρεσίας:

- 1) Ισόβια σύνταξη – οικογενειακή σύνταξη. Πλήρη συνταξιοδοτική αναγνώριση του θανόντος ως να είχε συμπληρώσει πλήρη συνταξιοδοτικό χρόνο.
- 2) Σε περίπτωση θανάτου σύνταξη στην/στον σύζυγο χωρίς ηλικιακούς ή εισοδηματικούς περιορισμούς. Διατήρηση αυτής κατά ποσοστό 70% σε περίπτωση εργασίας (υφιστάμενης ή μελλοντικής) του/της συζύγου.

3) Τέκνα:

- i) Ειδικό επίδομα στήριξης τέκνων μέχρι την ενηλικίωση και την ολοκλήρωση των σπουδών.
- ii) Δικαίωμα πρόσληψης μελών (1 ή 2) στο Πυροσβεστικό Σώμα ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Γ) Υγειονομική και κοινωνική μέριμνα:

- 1) Ετήσιος – υποχρεωτικής μορφής – ιατρικός, προληπτικός έλεγχος των πυροσβεστικών υπαλλήλων στα πλαίσια της έγκαιρης διάγνωσης.
- 2) Δωρεάν υγειονομική περίθαλψη εφ' όρους ζωής.
- 3) Πλήρης κάλυψη φαρμακευτικής και νοσοκομειακής δαπάνης (συμπεριλαμβανομένων ιδιωτικών δομών όταν δεν επαρκεί το Ε.Σ.Υ.).
- 4) Μέριμνα της ψυχολογικής υποστήριξης της οικογένειας.

Δ) Παροχές για μόνιμα ή ολοκληρωτικά ανάπηρους πυροσβέστες:

- 1) Χορήγηση ειδικού επιδόματος αναπηρίας, προσαύξηση σύνταξης αναπηρίας – πέραν των Γενικών Διατάξεων.
- 2) Δυνατότητα υπηρεσίας σε θέση γραφείου (εφόσον το επιθυμούν) χωρίς απώλεια μισθολογικών ή βαθμολογικών δικαιωμάτων.

Ε) Φορολογικές και λοιπές διευκολύνσεις:

- 1) Φορολογικές απαλλαγές/μειώσεις σε ΕΝΦΙΑ, Τέλη κυκλοφορίας, φόρο εισοδήματος
- 2) Προτεραιότητα σε κοινωνικές παροχές, όπως στέγαση κοινωνικά τιμολόγια ΔΕΗ/ΕΥΔΑΠ.

ΣΤ) Συμβολική και ηθική αναγνώριση:

- 1) Επίσημη τιμητική αναγνώριση από το κράτος με τιμητικές διακρίσεις, μνημεία.
- 2) Δημιουργία Μητρώου Πυροσβεστών που νόσησαν από επαγγελματική νόσο (για λόγους διαφάνειας, μνήμης και πρόληψης).

➤ Άρθρο 6 - Προϋποθέσεις εφαρμογής:

Για την εφαρμογή της παρούσας απαιτούνται σωρευτικά:

- 1) Ιατρική Διάγνωση της ασθένειας από αρμόδιο υγειονομικό φορέα.
- 2) Απόδειξη υπηρεσίας στο Πυροσβεστικό Σώμα για εύλογο χρονικό διάστημα, ανάλογα με την φύση της ασθένειας.
- 3) Υπηρεσιακά στοιχεία που τεκμηριώνουν άσκηση επιχειρησιακών καθηκόντων.

➤ Άρθρο 7 - Διαδικασία αναγνώρισης:

- 1) Η αναγνώριση των ασθενειών της παρούσας γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί επαγγελματικών ασθενειών και κοινωνική ασφάλισης.
- 2) Οι αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές λαμβάνουν υπόψη τα τεκμήρια του Άρθρου 4.

➤ Άρθρο 8 - Αναδρομική εφαρμογή:

Οι διατάξεις του παρόντος δύνανται να εφαρμοστούν και σε περιπτώσεις θανάτου που επήλθαν πριν την έναρξη ισχύος του νόμου, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των Άρθρων 3 & 4.

➤ Άρθρο 9 - Έναρξη ισχύος:

Ο παρών νόμος τίθεται σε ισχύ από τη δημοσίευσή του στην εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Κατόπιν των ανωτέρω στοιχείων και δεδομένων, όπως συμφωνήσετε ως προς την εκπόνηση και προώθηση σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος, το οποίο να περιλαμβάνει τις παραπάνω προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Θεωρούμε και πιστεύουμε πως η ευθυγράμμιση της χώρας μας με τη διεθνή και ευρωπαϊκή πρακτική στο μείζον αυτό θέμα για ένα Σώμα Ασφαλείας με ιδιαίτερα αυξημένη κρατική ευθύνη όπως είναι το Πυροσβεστικό Σώμα θα αποτελέσει ένα μήνυμα έμπρακτης στήριξης προς τους Έλληνες Πυροσβέστες.

Με εκτίμηση,

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Π.Ο.Ε.Υ.Π.Σ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΛΑΥΡΑΝΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ